

nyheter

Nyhetschef
Niclas Carron
niclas.carron@mitti.se
tel 550 550 54

Onanerande man dömd till fängelse

UPPLANDS VÄSBY En 33-årig man har dömts till nio månaders fängelse för bland annat sexuellt ofredande. Mannen onanerade offentligt under ett flertal tillfällen 2006, bland annat på bussar och tåg. Flera gånger satte sig mannen bredvid kvinnor och tog fram sitt könsorgan.

Han döms även för att ha haft narkotika och dopningspreparat på sig och för flera fall av misshandel.

Liggande man blev sparkad i huvudet

RUNBY Natten till lördag blev två män i 20-årsåldern svårt misshandlade när de kom ut från en restaurang i Runby. En 23-årig man gav sig vid 01-tiden på den förste mannen, som sparkades ner. Han sparkades även i huvudet när han låg ner.

När hans kamrat skulle hjälpa honom fick även han en spark över munnen, så att flera tänder lossnade. En vakt lyckades hålla kvar 23-åringen tills polisen kom. Mannen tros ha varit drogpåverkad och fick lämna urinprov.

1 200-årig skatt komplett

Sista silvermynten i Upplands äldsta vikingaskatt uppgrävda.

En rik viking ägde silvermynt från Mellanöstern och grävde ner dem vid Stora Wäsby. När tiden gick och marken odlades spreds mynten över åkern. Men nu är hela skatten uppgrävd.

Om ett förgyllt spänne kunde tala. Tyst ligger det på bilhuven intill Stora Wäsby allé i duggregnet.

Det är bara timmar sedan det lyftes upp ur jorden, där det tillbringat över tusen år. Sist det befann sig i dagsljus var landskapet annorlunda. Enbuskar och enstaka lövdungar, kanske fri sikt ända till Stockholmsåsen. Trälar arbetade i trähusen, deras herrar handlade med pälsverk och slavar på sina resor till främmande länder.

Troligen hamnade spännet en gång i jorden tillsammans med sin ägarinna. Bredvid åkern täcker höstlöven de kulliga vikingagravarna.

– Jag kan tänka mig att Stora Wäsby var en riktig storgårdsmiljö, säger arkeologen Torun Zachrisson.

Hon och mynthistorikern Frédéric Elfver är förtjusta. En helgs arbete med metalldetektor på åkern intill E4 har gett ett rejält resultat. 29 mynt från 700- och 800-talet har hittats, förutom flera delar av kvinnospännen.

– Jag är mycket nöjd. Nu är vi klara, platsen är så vitt vi kan bedöma tömd, säger Frédéric Elfver.

Det är slutet på en 180 år lång process som började år 1827, då en piga på godset Stora Wäsby hittade några arabiska silvermynt i jorden. Traktens barn började gräva och minst 446 mynt hittades i snabb följd. Många smältes ner.

– På 1800-talet såg man inte på samma sätt på mynten som vi gör i dag. Men det är ganska spännande att tänka sig att en del 1800-talsmynt kan bestå av återanvänt silver från äldre mynt, säger Frédéric Elfver.

Många av mynten, som ligger

Torun Zachrisson och Frédéric Elfver gläds åt ett nyfunnet mynt.

FOTO: ANNA Z EK

förpackade i var sin liten plastpåse i bilen, är i delar. Men de har inte gått sönder i jorden utan har brutits av redan på järnåldern.

– Vikingarna hade behov av betalningsmedel, men präglade inga egna mynt. Det var silvret i sig som var viktigt. De importerade mynten och vägde silvret vid betalning. Vi har hittat ett viktloд också, säger Frédéric Elfver och håller upp en liten kula mellan tummen och pekfingeret.

Att skatten ligger kvar i jorden i dag behöver inte betyda att dess ägare mötte en ond bråd död.

– I vårt nutida sätt att tänka har något gått fel om en skatt lämnas i jorden, vi tror att den måste varit tänkt att plockas upp. Men så behöver det inte vara. Jag tänker

Silvermynten hittades vid Stora Wäsby

- ▶ Sammanlagt 497 mynt har nu hittats vid Stora Wäsby allé.
- ▶ Första gången området undersöktes av arkeologer i modern tid var 1999. Då hittades 22 mynt.
- ▶ Mynten är arabiska och sassanidiska och kommer bland annat från Bagdad. De arabiska har trosbekännelsen och Korancitat,

medan de sassanidiska har bilder av en härskare och två beväpnade vakter.

- ▶ Skatten är den äldsta i Uppland.
- ▶ För att få göra undersökningar med metalldetektor krävs tillstånd från länsstyrelsen.

KÄLLA: NUMISMATISKA FORSKNINGSGRUPPEN, STOCKHOLMS UNIVERSITET

mig att skatten kan ha varit ett sätt att markera gränser mellan marker till exempel, säger Torun Zachrisson.

Enligt vissa teorier, som bland annat Torun Zachrisson fört fram i sin avhandling, kan vikingarna ha grävt ner sitt silver som ett slags of-

fer. Mycket tyder på att silvret ansågs vara förbundet med ägarens lycka och välgång.

När mynten undersöktes tas de om hand av Riksantikvarieämbetet och hamnar sedan troligen i Kungliga Myntkabinetet. Om de inte får komma tillbaka till Stora

Wäsby, vill säga.

– Jag tycker att det är tråkigt att allting far i väg och hamnar i någon låda någonstans. Därför har jag frågat om vi inte kan få göra en utställning med några mynt på Stora Wäsby, säger ägaren Carl De Geer.

Phyllis Anderson Ambrosiani, handläggare på Riksantikvarieämbetet, menar att det troligen blir en fråga för museet att ta ställning till.

Framförallt måste säkerhetskraven kunna uppfyllas.

– Men man kan absolut ställa frågan, säger hon.

● **Monika Israelsson**
monika.israelsson@mitti.se
tel 550 550 00

i korthet

Tjuvar länsade varor från lastkaj

BREDDEN Personal på en livmedelsbutik på Kanalvägen hörde i fredags vid 16.45-tiden en ljudlig smäll från lastkajen. När de kom dit såg de hur okända personer var i färd med att lasta en Volvo med läsk och andra livsmedel från kajen. En av tjuvarna hade tagit så många backar att han tappat en.

Tjuvarna smet men personalen hann notera bilnumret.

Mopedstöld slutade med hot

UPPLANDS VÄSBY Den 17-åriga mannen viftade med ett multitångverktyg och sa "ett steg till och jag hugger". Nu har han dömts till 35 timmars ungdomstjänst. Händelsen inträffade i september förra året och började med att en ung man upptäckte att hans moped var stulen. Han fick veta att mopeden skulle finnas vid en kiosk tillsammans med 17-åringen, som krävde att få 500 kronor för den. När mopedägaren och hans pappa inte ville betala uppstod bråk. 17-åringen sprutade även pepparsprej i ansiktet på pappan.

30-åring dömd för narkotikabrott

UPPLANDS VÄSBY En 30-årig man har dömts till nio månaders fängelse för innehav av bland annat 19,58 gram amfetamin i oktober i år. Mannen förekommer sedan tidigare under 18 punkter i belastningsregistret, bland annat för våldsbrott och olika trafikbrott.

Domstolen skriver att han många gånger dömts till "påföljder i frihet", något som han "gång på gång missbrukat". Därför väljer man nu att undanröja de domar om skyddstillsyn som finns och i stället döma mannen till fängelse.